

5/2022 Nákup a prodej krátkodobých podílových listů

Klíčová slova: investice, otevřený podílový fond, cenné papíry, podílové listy, běžný účet, 251

5. 1 Nákup a prodej krátkodobých podílových listů – obecně

(1) Při nákupu a prodeji krátkodobých podílových listů otevřeného podílového fondu je celková cena nakoupených podílových listů stanovena jako součin aktuálního kurzu a počtu nakupovaných podílových listů. Tato cena je pak v případě nákupu zvýšená o přírážku (poplatky).

5. 2 Nákup a prodej krátkodobých podílových listů – vzorový příklad

(1) Níže uvedený účetní případ řeší situaci, kdy se územní celek s volnými finančními prostředky zaměřil na investice do otevřených podílových fondů s investičním cílem pozitivního zhodnocení majetku fondu s vysokou finanční stabilitou a nízkým kreditním rizikem. V daném vzorovém příkladu se jedná o podílové listy dluhopisové, které se účetně projeví na účtu 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování, protože se jedná o otevřený podílový fond, kde územní celek vlastní jen část portfolia. Nejedná se tedy o nákup klasických dluhopisů, které by se účtovaly na účet 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování.

5. 2. 1 Nákup krátkodobých podílových listů

(1) Obvykle dochází k situaci, že v jeden okamžik jsou odepsány finanční prostředky na nákup krátkodobých podílových listů a v tentýž den dojde k realizaci nákupu.

5. 2. 1. 1 Nákup krátkodobých podílových listů včetně poplatků, které jsou spojené s pořízením – okamžik účetního případu = den úhrady částky z bankovního účtu

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
251	0xxx					100 000	
231	0xxx		8118				100 000

(2) V některých případech dochází k situaci, že v jeden okamžik jsou odepsány finanční prostředky na nákup krátkodobých podílových listů a až následující den/dny dojde k realizaci nákupu

5. 2. 1. 2. 1 Vznik pohledávky – okamžik účetního případu = den úhrady částky z bankovního účtu na nákup krátkodobých podílových listů

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
377	0xxx					100 000	
231	0xxx		8118				100 000

5. 2. 1. 2. 2 Nákup krátkodobých podílových listů, vypořádání pohledávky – okamžik účetního případu = např. den uzavření pokynu ke zprostředkování nákupu krátkodobých podílových listů včetně poplatků, které jsou spojené s pořízením podílových listů

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
251	0xxx					100 000	
377	0xxx						100 000

(3) Pokud jsou poplatky přímo spojené s nákupem krátkodobých podílových listů, vstupují do pořizovací ceny krátkodobých podílových listů a je o nich účtováno prostřednictvím účtu 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování a rozpočtové položky 8118 - Aktivní krátkodobé operace řízení likvidity – výdaje, viz body 5. 2. 1. 1, 5. 2. 1. 2. 1 a 5. 2. 1. 2. 2.

(4) Pokud poplatky nesouvisí s nákupem krátkodobých podílových listů a jsou inkasovány až následně v průběhu držení krátkodobých podílových listů, je o nich účtováno prostřednictvím účtu 518 – Ostatní služby a rozpočtové položky 5163 – Služby peněžních ústavů, viz body 5. 2. 1. 3. 1 a 5. 2. 1. 3. 2.

5. 2. 1. 3. 1 Předpis závazku za poplatky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	03xx – 09xx					X	
321	00xx						X

5. 2. 1. 3. 2 Úhrada závazku – okamžik účetního případu = den úhrady částky z bankovního účtu – poplatky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	00xx					X	
231	0xxx	6310	5163				X

5. 2. 2 Prodej krátkodobých podílových listů v daném roce

5. 2. 2. 1 Úbytek krátkodobých podílových listů

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
561	03xx – 09xx					100 000	
251	0xxx						100 000

5. 2. 2. 2 Zpětný prodej ve výši původní investice 100 000 Kč + zisk ve výši 10 000 Kč

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
231	0xxx		8117			100 000	
231	0xxx	6310	2149*			10 000	
661	03xx – 09xx						110 000

Pozn. *V případě ztráty spojené s prodejem bude účtováno položkou 5149 - Ostatní úroky a ostatní finanční výdaje.

5. 2. 3 Přecenění krátkodobých podílových listů

(1) Pokud nedojde k prodeji krátkodobých podílových listů otevřeného podílového fondu do konce roku, je nutné zajistit přecenění. Toto přecenění se provádí na základě výpisu od příslušné společnosti k datu 31. 12. daného účetního období.

(2) Přecenění se neprovede pouze v případě, že se vyskytnou problémy s oceněním (nelze získat skutečnou hodnotu).

(3) V bodě 5. 2. 3. 2 je uveden vzorový příklad, kdy je stanovena skutečná hodnota k 31. 12. daného účetního období na částku 120 000 Kč, tzn. dochází ke zvýšení hodnoty podílových listů.

5. 2. 3. 1 Snížení hodnoty podílových listů

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
564	03xx – 09xx					X	
251	0xxx						X

5. 2. 3. 2 Zvýšení hodnoty podílových listů

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
251	0xxx					20 000	
664	03xx – 09xx						20 000

5. 2. 4 Prodej krátkodobých podílových listů v následujícím roce

5. 2. 4. 1 Úbytek krátkodobých podílových listů v hodnotě přeceněných podílových listů

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
561	03xx – 09xx					120 000	
251	0xxx						120 000

5. 2. 4. 2 Zpětný prodej ve výši původní investice 100 000 Kč, kdy **podílové listy byly v předchozím roce k 31. 12. přeceněny** na 120 000 Kč (zvýšení hodnoty podílových listů) a aktuálně se prodávají za 115 000 Kč

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
231	0xxx		8117			100 000	
231	0xxx	6310	2149*			15 000	
661	03xx – 09xx						115 000

Pozn. *V případě ztráty spojené s prodejem bude účtováno položkou 5149 - Ostatní úroky a ostatní finanční výdaje.

Komentář: Z rozpočtového hlediska bylo ve výše uvedeném vzorovém příkladu, viz body 5. 2. 4. 1 a 5. 2. 4. 2 dosaženo rozpočtového zisku ve výši 15 000 Kč (rozpočtová položka 2149 – Ostatní příjmy z výnosů finančního majetku) a z účetního hlediska bylo dosaženo účetní ztráty ve výši 5 000 Kč (rozdíl stavu účtů 561 a 661).

5. 3 Závěrem

Původní verze ze dne 21. 3. 2022 byla plně nahrazena aktualizovanou verzí ze dne 14. 11. 2022 s ohledem na rozsah nedostatků uvedených v původní verzi. Tento doporučený postup nevyjadřuje jediný možný způsob účtování v souladu s předpisy v oblasti účetnictví platnými a účinnými pro rok 2022 a není právně závazný, neboť k závazným výkladům (stanoviskům) právních předpisů je oprávněn pouze příslušný soud a zároveň tato informace není radou dle § 2950 občanského zákoníku.

Původní verze ze dne: 21. 3. 2022

Aktualizováno ke dni: 14. 11. 2022

Vypracovala: Ing. Jitka Ročárková vedoucí oddělení výkaznictví

S vyjádřením souhlasí Ing. Lubomír Bednář, vedoucí oddělení přezkumu a metodiky hospodaření obcí

Vydáno na internetu na adrese: <http://metodikaucetnictvi.kraj-jihocesky.cz>